

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาล
ตำบลหาดเสี้ยว อำเภอสรีสชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

The approach to improving the quality of life of residents in
the Had Siew Subdistrict Municipality, Si Satchanalai District,
Sukhothai Province

ชนกฤต จิระชนเมธี¹, จักรวาล สุขไมตรี²

Thanagrid Jirathanamathee, Jagraval Sukmaitree

Received: February 4, 2025. Revised: April 27, 2025. Accepted: August 2,
2025

บทคัดย่อ

เทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอสรีสชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โดยมีการกำหนดแนวทางและกลยุทธ์การพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอสรีสชนาลัย จังหวัดสุโขทัย และ 2) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอสรีสชนาลัย จังหวัดสุโขทัย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 17 ท่าน ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ให้บริการ และกลุ่มผู้รับบริการ ผลการวิจัย พบว่า (1) ปัญหาคุณภาพชีวิตในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว ได้แก่ ด้านร่างกาย ประชาชนเข้าถึงบริการสาธารณสุขจำกัด ขาดเครื่องมือและบุคลากร โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุ และอาชีพเสี่ยง มีพฤติกรรมสุขภาพไม่เหมาะสม ด้านจิตใจ ประชาชนเครียดจากปัจจัยเศรษฐกิจและภาระครอบครัว ด้านสังคม ความสัมพันธ์ชุมชนลดลงจากภาระงาน

¹ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา E-mail s66563825015@ssru.ac.th

² อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต รองคณบดีฝ่ายแผนงานและประกันคุณภาพ วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา E-mail jagraval.su@ssru.ac.th

และวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไป ด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหายยะ น้ำเสีย มลพิษ น้ำท่วม และความปลอดภัยในการสัญจร (2) แนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้แก่ จัดหาเครื่องมือแพทย์ เพิ่มบุคลากร จัดหน่วยตรวจสุขภาพเคลื่อนที่ สนับสนุนโครงการสุขภาพฟรี กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ การให้คำปรึกษาด้านจิตวิทยา Work-Life Balance และการบริหารหนี้ ส่งเสริมกิจกรรมชุมชน พัฒนาพื้นที่สาธารณะ เพิ่มพื้นที่สีเขียว การจัดการขยะ ระบบบำบัดน้ำเสีย และสร้างชุมชนที่สะอาดและปลอดภัย

คำสำคัญ: การพัฒนา, คุณภาพชีวิต, การพัฒนาคุณภาพชีวิต

Abstract

Had Siao Subdistrict Municipality, Si Satchanalai District, Sukhothai Province, plays a significant role in local development and enhancing the quality of life of its residents by establishing strategies and development approaches that address local needs. This study aims 1) to investigate the issues related to the quality of life of the residents in Had Siao Subdistrict Municipality, Si Satchanalai District, Sukhothai Province, and 2) to propose guidelines for improving their quality of life. The research employs a qualitative approach, involving 17 key informants divided into two groups: service providers and service recipients. The findings reveal that (1) quality of life issues in the municipality include physical challenges such as limited access to public health services, insufficient medical equipment and personnel, particularly for the elderly and those in high-risk occupations, and unhealthy lifestyles. Psychological challenges include stress caused by economic pressures and family responsibilities. Social challenges involve weakened community relationships due to work burdens and cultural changes. Environmental challenges include waste management issues, water pollution, flooding, and road safety concerns. (2) The proposed guidelines for improving quality of life include providing medical equipment, increasing healthcare personnel, deploying mobile health units, supporting free health programs and health promotion activities, offering psychological counseling, promoting work-life balance and debt management programs, encouraging

community activities, developing public spaces, increasing green areas, improving waste management systems, implementing wastewater treatment systems, and fostering clean and safe communities.

Keywords: Development, Quality of Life, Quality of Life Development

บทนำ

ประเทศไทยมีการพัฒนาในหลากหลายด้าน ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายหลักในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและสร้างความมั่นคงให้กับประเทศในระยะยาว สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาคุณภาพชีวิตถือเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างสังคมที่ยั่งยืนและเสมอภาค ซึ่งได้รับการบรรจุในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 โดยเน้นการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศผ่านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การสร้างโอกาสความเสมอภาคทางสังคม และการลดความเหลื่อมล้ำ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงทรัพยากรและบริการที่จำเป็นอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ แนวทางการพัฒนาเหล่านี้ยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs) เช่น เป้าหมายที่ 1 ในการขจัดความยากจนในทุกรูปแบบ และเป้าหมายที่ 3 ในการสร้างหลักประกันการมีสุขภาพที่ดีและส่งเสริมสวัสดิภาพในทุกช่วงวัย (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565)

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีความพยายามในการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำ และการเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นยังคงเป็นอุปสรรคสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจะช่วยลดช่องว่างทางสังคม พร้อมทั้งเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข การศึกษา และทรัพยากรอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะในจังหวัดสุโขทัย ซึ่งแผนพัฒนาจังหวัดสุโขทัย (พ.ศ. 2566-2570) ได้กำหนดเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกช่วงวัยให้มีความยั่งยืน ผ่านการพัฒนาการศึกษา สาธารณสุขที่มีมาตรฐาน การส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงการเตรียมความพร้อมสำหรับสังคมผู้สูงอายุ (สำนักงานพัฒนาจังหวัดสุโขทัย, 2566)

สำหรับเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ยังคงมีปัญหาค่าใช้จ่ายที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ เช่น การขาดแคลนทรัพยากรในครอบครัวและชุมชน การเข้าถึงบริการสาธารณสุขในพื้นที่ห่างไกล สุขภาพจิตของประชาชนที่ยังไม่ได้รับการดูแลอย่างเพียงพอ รวมถึงการขาดแคลนสาธารณูปโภคที่สมบูรณ์ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อดำรงชีวิตและสุขภาวะของประชาชนในพื้นที่ การพัฒนาคุณภาพชีวิตในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยวจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาพื้นฐาน เช่น การพัฒนาสาธารณูปโภค การจัดการทรัพยากรในชุมชน การเพิ่มการเข้าถึงบริการสาธารณสุข และการส่งเสริมความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งนี้ ความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนมีบทบาทสำคัญในการทำให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นไปอย่างครอบคลุมและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
- 2) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

- 1) ขอบเขตด้านเนื้อหา: ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา โดยทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ได้แก่ คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ คุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมที่พึงประสงค์ (พระมหาพรพิรุณภัทร บุญก้อน, 2564)
- 2) ขอบเขตผู้ให้ข้อมูลสำคัญ: ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 17 คน ประกอบไปด้วย กลุ่มผู้ให้บริการจำนวน 7 คน ได้แก่ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลหาดเสี้ยว และกลุ่มผู้รับบริการ จำนวน 10 คน ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว ที่มีอายุตั้งแต่ 18

ปีขึ้นไป และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

3) ขอบเขตด้านพื้นที่: ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ เทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 หมู่บ้าน และ 2 ชุมชน ดังนี้ บ้านหาดเสี้ยวใต้ บ้านหาดเสี้ยวเหนือ บ้านหาดสูง บ้านใหม่ บ้านป่าไผ่ ชุมชนบ้านหนองอ้อ และชุมชนบ้านใหม่ชัยมงคล

4) ขอบเขตด้านระยะเวลา: ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตด้านระยะเวลาไว้ตั้งแต่ กรกฎาคม พ.ศ.2567 - ธันวาคม พ.ศ.2567

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (ชาย โปธิสิตา, 2562) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานภาครัฐ หรือภาคเอกชน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายวางแผนในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

เครื่องมือสำหรับการวิจัย เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) และเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงประจักษ์ โดยขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2) ผู้วิจัยโทรศัพท์ประสานงานกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในเบื้องต้นก่อนเพื่อนัดหมายวัน เวลา สถานที่ เพื่อเข้าทำการสัมภาษณ์จำนวน 17 คน โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling)

3) ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเข้าสัมภาษณ์ พร้อมชี้แจงวันนัดหมาย และสถานที่ในการเข้า สัมภาษณ์ ถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน โดยอาศัยการจดบันทึกการบันทึกเสียงในการสัมภาษณ์ และบันทึกภาพร่วมกับผู้ให้สัมภาษณ์

4) ทำการตรวจสอบและคัดแยกข้อมูลตามที่ได้กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลจากการสังเกต บันทึก สัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยผู้วิจัยใช้การจัดเรียง ข้อมูลตามเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ 1) การจัดระเบียบข้อมูล (Data Organizing) 2) การจัดแสดงข้อมูล (Data Display) 3) การหาข้อสรุป การตีความและการตรวจสอบความถูกต้องประเด็นของผลการวิจัย (Conclusion, Interpretation and Verification)

ผลการวิจัย

สภาพปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

1) สภาพปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย **คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย** พบว่า ประชาชนยังประสบปัญหาในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพ เนื่องจากขาดแคลนเครื่องมือทางการแพทย์และบุคลากรที่เพียงพอ อีกทั้งการรอคิวและการตรวจรักษาที่ไม่ครอบคลุมทุกปัญหาสุขภาพ โดยเฉพาะโรคเรื้อรังที่ต้องการการดูแลต่อเนื่อง ส่งผลให้บริการทางการแพทย์ยังไม่ทั่วถึง นอกจากนี้ การดูแลผู้สูงอายุในชุมชนยังต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นอีก เนื่องจากจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและทรัพยากรในครอบครัวที่มีจำกัด ในขณะเดียวกัน กลุ่มคนทำงานในอาชีพเสี่ยง เช่น งาน

อุตสาหกรรมและเกษตรกรรม มีความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจากการประกอบอาชีพ และมลพิษในสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพทางเดินหายใจและก่อให้เกิดโรคเรื้อรัง การขาดการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอและพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ไม่เหมาะสมยังเพิ่มความเสี่ยงต่อโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เช่น โรคอ้วน เบาหวาน และโรคหัวใจ

2) สภาพปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย **คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ** พบว่า ประชาชนต้องเผชิญกับความเครียดจากหลายปัจจัย เช่น ภาระครอบครัว การดูแลผู้สูงอายุ และการขาดเวลาในการดูแลสุขภาพในครอบครัว เนื่องจากภาระหน้าที่และความกดดันทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้บางครอบครัวมีความห่างเหินและเกิดความขัดแย้งในครอบครัว รวมถึงความกังวลจากรายได้ที่ไม่เพียงพอ การแข่งขันในหน้าที่การงาน และความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ทำให้เกิดความเครียดสะสมในกลุ่มคนทำงานและวัยรุ่น บางครอบครัวประสบกับปัญหาเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อสุขภาพจิต เช่น ความวิตกกังวลเกี่ยวกับหนี้สินหรือรายจ่ายที่เกินรายได้ อีกทั้งยังมีความรู้สึกเหงาและขาดการสนับสนุนทางอารมณ์จากครอบครัวหรือสังคมใกล้เคียง

3) สภาพปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย **คุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคม** พบว่า ความสัมพันธ์ในชุมชนและครอบครัวได้รับผลกระทบจากหลายปัจจัย เช่น ภาระงานและครอบครัวที่ทำให้ประชาชนมีเวลาน้อยในการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น การใช้เทคโนโลยีและการทำงานต่างพื้นที่ ทำให้การพบปะและการสื่อสารแบบเดิมลดลง แม้ว่าหลายครอบครัวพยายามรักษาความสัมพันธ์ผ่านการใช้เวลาในวันหยุด แต่การขาดกิจกรรมที่เชื่อมโยงคนทุกกลุ่มวัยในชุมชน ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวัย เช่น วัยรุ่นและผู้สูงอายุ มีความห่างเหินมากขึ้น นอกจากนี้ ความกดดันจากเศรษฐกิจและค่าครองชีพที่สูงขึ้น ส่งผลให้ความร่วมมือและความสามัคคีในชุมชนลดลง

4) สภาพปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย **คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมที่พึงประสงค์** พบว่า การจัดการสิ่งแวดล้อมยังมีข้อจำกัดในหลายด้าน เช่น การขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ เช่น ระบบจัดการขยะและน้ำเสียที่ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ส่งผลให้บางชุมชนต้องจัดการขยะด้วยตนเอง และน้ำเสียยังส่งผลกระทบต่อการใช้น้ำในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ การจัดการพื้นที่สาธารณะ เช่น พื้นที่สีเขียว สวนหย่อม และ

จุดพักผ่อนสำหรับการออกกำลังกายยังไม่เพียงพอ และบางพื้นที่ขาดการดูแลหรือใช้งานอย่างไม่เหมาะสม รวมถึงปัญหามลพิษทางอากาศ เช่น ฝุ่นละอองและควันจากการเผาไหม้ในพื้นที่การเกษตร ที่ส่งผลต่อสุขภาพประชาชน ระบบระบายน้ำที่ไม่มีประสิทธิภาพยังทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมในบางจุด ขณะที่การจราจรทางเท้าและทางถนนยังขาดความปลอดภัยในบางพื้นที่

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

1) แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย **คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย** พบว่า ควรเน้นให้ประชาชนเข้าถึงบริการสุขภาพที่มีคุณภาพได้ง่ายขึ้น โดยจัดหาเครื่องมือแพทย์ที่ทันสมัยในโรงพยาบาลและคลินิก รวมถึงเพิ่มจำนวนบุคลากรทางการแพทย์และบริการหน่วยตรวจสุขภาพเคลื่อนที่เพื่อลดเวลารอคอย พร้อมทั้งสนับสนุนกลุ่มผู้มีรายได้น้อยผ่านโครงการสุขภาพฟรีหรือบัตรสวัสดิการ อีกทั้งควรอบรมอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ให้สามารถดูแลผู้สูงอายุในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจัดตั้งศูนย์ดูแลผู้สูงอายุที่มีบริการตรวจสุขภาพและฟื้นฟูร่างกาย รวมถึงติดตามผลการรักษาสำหรับผู้ป่วยโรคเรื้อรัง นอกจากนี้ การปรับปรุงสิ่งแวดล้อมในบ้าน เช่น การติดตั้งราวจับและเพิ่มพื้นที่ปลอดภัย ก็มีส่วนสำคัญต่อความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ ควบคู่กับการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ เช่น การตรวจสุขภาพประจำปี การให้ความรู้เรื่องโภชนาการ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยง เช่น การลดการดื่มสุรา การสร้างแรงจูงใจให้ออกกำลังกาย และการพัฒนาพื้นที่ออกกำลังกายในชุมชน เช่น สนามกีฬา สวนสาธารณะ หรือกลุ่มกีฬาชุมชน การส่งเสริมกิจกรรมลดความเครียดและการจัดสรรเวลาเพื่อสุขภาพจะช่วยให้ประชาชนมีชีวิตที่สมดุลมากขึ้น

2) แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย **คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ** พบว่า ควรมุ่งเน้นการลดปัญหาความเครียดและเสริมสร้างสุขภาพจิตที่ดี โดยเริ่มจากการส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว เช่น การทำกิจกรรมร่วมกันในวันหยุด และการจัดบริการให้คำปรึกษาด้านจิตวิทยาสำหรับผู้ที่ต้องดูแลผู้สูงอายุและบุตร นอกจากนี้ ควรสนับสนุนโครงการ Work-Life Balance ในที่ทำงานเพื่อช่วยลดความเครียดจากงาน รวมถึงกิจกรรมที่ช่วยจัดการภาระหนี้สิน เช่น การอบรมวางแผนการเงิน การออม และการบริหารหนี้สิน พร้อมทั้งส่งเสริมการฝึกสมาธิ โยคะ หรือกิจกรรมนันทนาการในชุมชน

ควรมีการพัฒนาแบบสื่อสารที่ช่วยให้ครอบครัวที่อยู่ห่างไกลสามารถติดต่อกันได้ง่ายขึ้น และจัดตั้งกลุ่มสนับสนุนทางจิตใจในชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และให้กำลังใจ นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมอารมณ์และการวางแผนอนาคต รวมถึงโครงการช่วยเหลือชุมชน เช่น การลดค่าใช้จ่าย การฝึกทักษะอาชีพใหม่ และการสนับสนุนด้านการศึกษาสำหรับเด็กหลาน จะช่วยลดความกังวลด้านเศรษฐกิจและส่งเสริมสุขภาพจิตของประชาชนในทุกช่วงวัย

3) แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย **คุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคม** พบว่า ควรมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมชุมชนที่ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับวิถีชีวิตของคนในปัจจุบัน เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถเข้าร่วมได้ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมกลางแจ้ง กลุ่มเล็ก หรือกิจกรรมที่ใช้เทคโนโลยีเพื่อวางแผนและมีส่วนร่วม ควรพัฒนาพื้นที่สาธารณะ เช่น ลานกิจกรรมหรือมุมพักผ่อนในชุมชน เพื่อสร้างโอกาสในการพบปะพูดคุย พร้อมทั้งส่งเสริมกิจกรรมที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ในครอบครัวและระหว่างวัย เช่น การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้สูงอายุและวัยรุ่น หรือกิจกรรมวันครอบครัวชุมชน นอกจากนี้ การจัดโครงการช่วยเหลือในระดับชุมชน เช่น ตู้ปันสุข ระบบอาสาสมัคร หรือกลุ่มช่วยเหลือด้านอาหาร รวมถึงการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีผ่านกิจกรรมที่ทันสมัย เช่น การแสดงสดหรือถ่ายทอดสดออนไลน์ จะช่วยฟื้นฟูความสัมพันธ์และสร้างความสามัคคีในชุมชน การสำรวจความต้องการของคนในพื้นที่เพื่อนำมาออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมและน่าสนใจสำหรับทุกกลุ่มยังเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยลดความห่างเหิน และกระชับความสัมพันธ์ในสังคมให้แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น

4) แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย **คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมที่พึงประสงค์** พบว่า ควรมุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ที่ถึงชนบทให้ครอบคลุม เช่น การจัดหาน้ำประปาและไฟฟ้า การพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสีย และการจัดการขยะอย่างเป็นระบบ โดยการตั้งจุดรับขยะแยกประเภท ส่งเสริมการรีไซเคิล และการจัดการขยะเพื่อเปลี่ยนเป็นพลังงาน พร้อมทั้งรณรงค์ลดมลพิษทางอากาศและเสียงด้วยการส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด การควบคุมการเผาไหม้ และการปลูกต้นไม้ในพื้นที่ว่างเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว นอกจากนี้ ควรพัฒนาพื้นที่สาธารณะให้เป็นมิตรกับชุมชน เช่น สวนหย่อม ลานกิจกรรม และพื้นที่พักผ่อน พร้อมการติดตั้งแสงสว่างพลังงานสะอาดในจุดเปลี่ยวเพื่อ

ความปลอดภัย และการปรับปรุงระบบจอตกรให้เป็นระเบียบ การสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนมีส่วนร่วมดูแลสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนของรางวัล การจัดโครงการปลูกต้นไม้ และค่ายเยาวชน จะช่วยสร้างความตระหนักในการใช้น้ำและไฟฟ้าอย่างประหยัด รวมถึงการบำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่สาธารณะอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ การจัดระเบียบพื้นที่ชุมชนและสร้างกิจกรรมฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมจะช่วยให้ชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่สะอาด และปลอดภัย

อภิปรายผล

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย และเพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

ประเด็น สภาพปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย **คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย** พบว่า ปัญหาเกิดจากปัจจัยหลายประการที่เกี่ยวข้องกัน เช่น การขาดแคลนเครื่องมือทางการแพทย์และบุคลากรที่เพียงพอ ระบบการบริการสาธารณสุขที่มีความล่าช้า และไม่ครอบคลุมทุกปัญหาสุขภาพ โดยเฉพาะโรคเรื้อรังที่ต้องการการดูแลต่อเนื่อง นอกจากนี้ การเพิ่มจำนวนของผู้สูงอายุที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษยังทำให้เกิดปัญหาทรัพยากรในครอบครัวที่จำกัด ขณะเดียวกัน กลุ่มคนทำงานในอาชีพเสี่ยง เช่น เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม มีความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจากมลพิษและสภาพแวดล้อมการทำงาน เช่น โรคทางเดินหายใจและโรคเรื้อรังอื่น ๆ การขาดการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอและพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ไม่เหมาะสม ยังเพิ่มความเสี่ยงต่อโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เช่น โรคอ้วน เบาหวาน และโรคหัวใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัณฑิตา วิบูลสุขฉวี (2565) ที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านร่างกาย โดยพบว่าสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมส่งผลต่อพฤติกรรมและสุขภาพของบุคคล และงานวิจัยของ ศุจิวรรณ ชูใส (2565) ที่พบว่าผู้สูงอายุยังขาดการสนับสนุนที่เหมาะสมในด้านการดูแลสุขภาพ ส่งผลให้คุณภาพชีวิตลดลง อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ร และคณะ (2563) ที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการสนับสนุนทรัพยากรทางการแพทย์และการบริการสาธารณสุขให้

ครอบคลุมกลุ่มผู้สูงอายุและผู้มีรายได้น้อย และงานวิจัยของ บุญเพ็ง สิทธิวิชา (2566) ที่เน้นถึงการจัดการปัญหาสุขภาพในกลุ่มแรงงานอาชีพเสี่ยงที่ต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมการทำงานที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพโดยตรง

ประเด็น สภาพปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย **คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ** พบว่า ปัญหาเกิดจากหลายปัจจัย เช่น ความเครียดจากภาระครอบครัว การดูแลผู้สูงอายุ ความกดดันทางเศรษฐกิจ และการขาดเวลาในการดูแลสุขภาพในครอบครัว ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในครอบครัว ความกังวลจากรายได้ที่ไม่เพียงพอ การแข่งขันในหน้าที่การงาน และความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่สร้างความเครียดสะสมในกลุ่มคนทำงานและวัยรุ่น นอกจากนี้ ปัญหาเศรษฐกิจยังส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิต เช่น ความวิตกกังวลเกี่ยวกับหนี้สินและรายจ่าย รวมถึงความเหงาและการขาดการสนับสนุนทางอารมณ์จากครอบครัวหรือสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัณฑิตา วิบูลสุขถวิล (2565) ที่พบว่าคุณภาพชีวิตด้านจิตใจได้รับผลกระทบจากปัจจัยเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม และงานวิจัยของ รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร และคณะ (2563) ที่ระบุถึงปัญหาความเครียดและความกดดันทางสังคมในกลุ่มวัยทำงาน โดยเฉพาะคนรุ่นเบบี้บูมเมอร์ที่เผชิญความเปลี่ยนแปลงในหน้าที่การงานและสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ งานวิจัยของ วาสนา อุทัยพย์ (2563) ยังกล่าวถึงความวิตกกังวลของกลุ่มผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับภาระค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และงานวิจัยของ ศุจิวรรณ ชูใสว (2565) ที่ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการสนับสนุนทางสังคมและการจัดสวัสดิการเพื่อช่วยลดความเครียดในกลุ่มผู้สูงอายุและผู้ดูแล

ประเด็น สภาพปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย **คุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคม** พบว่า ปัญหาเกิดจากหลายปัจจัย เช่น ภาระงานและครอบครัวที่ทำให้ประชาชนมีเวลาน้อยในการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น การใช้เทคโนโลยีและการทำงานต่างพื้นที่ ส่งผลให้การพบปะและการสื่อสารในชุมชนลดลง นอกจากนี้ การขาดกิจกรรมที่เชื่อมโยงคนทุกกลุ่มวัยในชุมชนทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวัย เช่น วัยรุ่นและผู้สูงอายุ มีความห่างเหิน ขณะเดียวกัน ความกดดันจากเศรษฐกิจและค่าครองชีพที่สูงขึ้นทำให้ความร่วมมือและความสามัคคีในชุมชนลดลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร และคณะ (2563) ที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคมในกลุ่มคนรุ่นเบบี้บูมเมอร์ โดยเน้น

การสร้างกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ในชุมชน และงานวิจัยของ ศุจิวรรณ ชูใสว (2565) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการสนับสนุนทางสังคมและการสร้างเครือข่ายเพื่อเชื่อมโยงคนในชุมชน นอกจากนี้ งานวิจัยของ วลีรัตน์ แสงไชย และสุพัฒน์ สมสุข (2565) ยังเน้นถึงการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชนเพื่อสร้างความสามัคคี และงานวิจัยของ วาสนา อุทรัพย์ (2563) ที่เน้นการลดผลกระทบจากความกดดันทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อความร่วมมือในชุมชน

ประเด็น สภาพปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย **คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมที่พึงประสงค์** พบว่า ปัญหาเกิดจากข้อจำกัดในหลายด้าน เช่น การขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ เช่น ระบบจัดการขยะและน้ำเสียที่ไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ทำให้บางชุมชนต้องจัดการด้วยตนเอง และน้ำเสียส่งผลกระทบต่อการใช้น้ำในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ พื้นที่สาธารณะ เช่น พื้นที่สีเขียวและจุดพักผ่อน ยังมีไม่เพียงพอหรือขาดการดูแล การเผาไหม้ในพื้นที่เกษตรก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ เช่น ฝุ่นละอองและควัน รวมถึงระบบระบายน้ำที่ไม่มีประสิทธิภาพทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมในบางพื้นที่ ขณะที่การจราจรยังขาดความปลอดภัยในบางจุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วลีรัตน์ แสงไชย และสุพัฒน์ สมสุข (2565) ที่พบว่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตในเขตเทศบาลควรเน้นการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและระบบจัดการสิ่งแวดล้อมที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และงานวิจัยของ บุญเพ็ง สิทธิวงษา (2566) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการลดความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่ชนบท นอกจากนี้ งานวิจัยของ ศิวพร ศรชัย และคณะ (2566) ยังเน้นถึงความสำคัญของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนเพื่อสร้างความสมดุลและลดผลกระทบต่อสุขภาพ และงานวิจัยของ รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร และคณะ (2563) ที่ชี้ให้เห็นถึงผลกระทบของมลพิษทางอากาศต่อสุขภาพของคนในชุมชน

ประเด็น แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย **คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย** พบว่า ควรมุ่งเน้นการปรับปรุงบริการสุขภาพเพื่อเพิ่มการเข้าถึงสำหรับประชาชน โดยจัดหาเครื่องมือแพทย์ที่ทันสมัย เพิ่มจำนวนบุคลากรทางการแพทย์ และจัดบริการหน่วยตรวจสุขภาพเคลื่อนที่เพื่อลดเวลารอคอยและเพิ่มความสะดวก นอกจากนี้ การอบรมอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ให้มีศักยภาพในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ และการจัดตั้งศูนย์ดูแลผู้สูงอายุที่มีบริการครบวงจร เช่น การตรวจสุขภาพและการฟื้นฟูโรคเรื้อรัง จะช่วย

ลดภาระของครอบครัวและสร้างความปลอดภัยให้ผู้สูงอายุ ควบคู่กับการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ เช่น การตรวจสุขภาพประจำปี การเผยแพร่ความรู้ด้านโภชนาการ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ เช่น ลดการดื่มสุราและส่งเสริมการออกกำลังกาย รวมถึงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชน เช่น สวนสาธารณะและสนามกีฬา จะช่วยส่งเสริมสุขภาพประชาชนในระยะยาว แนวทางดังกล่าวเชื่อมโยงกับงานวิจัยของ บัณฑิตา วิบูลสุขถวิล (2565) ที่เน้นการส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนสุขภาพด้านร่างกาย งานวิจัยของ ศุจิวรรณ ชูไสว (2565) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน และงานวิจัยของ วาสนา อุทัย (2563) ที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการลดค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพสำหรับผู้มีรายได้น้อย ขณะเดียวกัน งานวิจัยของ รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร และคณะ (2563) กล่าวถึงความจำเป็นของกิจกรรมออกกำลังกายที่เชื่อมโยงกับสุขภาพในชุมชน และงานวิจัยของ บุญเพ็ง สิทธิวิชา (2566) ที่เน้นการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและระบบบริการสุขภาพในพื้นที่ชนบทเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลพร สรสิทธิ์ (2562) ที่พบว่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุต้องอาศัยการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานท้องถิ่นและชุมชน โดยเน้นการดำเนินงานที่ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย พร้อมทั้งการแก้ปัญหาเชิงโครงสร้าง เช่น การขาดแคลนบุคลากร และการปรับการดำเนินงานให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด

ประเด็น แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย **คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ** พบว่า ควรมุ่งเน้นการลดความเครียดและเสริมสร้างสุขภาพจิต โดยการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว เช่น การทำกิจกรรมร่วมกันในวันหยุด และการให้บริการปรึกษาด้านจิตวิทยาสำหรับผู้ดูแลผู้สูงอายุและเด็ก การสนับสนุนโครงการ Work-Life Balance ในที่ทำงานเพื่อช่วยลดความกดดันจากภาระงาน รวมถึงการอบรมวางแผนการเงินและการบริหารหนี้สิน เพื่อช่วยลดความกังวลด้านเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ควรจัดกิจกรรมเสริมสุขภาพจิต เช่น การฝึกสมาธิ การเล่นโยคะ และกิจกรรมนันทนาการในชุมชน รวมถึงการพัฒนาระบบสื่อสารที่ช่วยให้ครอบครัวที่อยู่ห่างไกลสามารถติดต่อกันได้สะดวกขึ้น การจัดตั้งกลุ่มสนับสนุนทางจิตใจในชุมชน และการจัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุ เช่น การเรียนรู้การควบคุมอารมณ์และการวางแผนชีวิตในอนาคต แนวทางเหล่านี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุจิวรรณ ชูไสว (2565) ที่เน้นการสนับสนุนสุขภาพจิตของผู้สูงอายุและกลุ่มผู้ดูแล และงานวิจัยของ รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร และ

คณะ (2563) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิตในกลุ่มคนวัยทำงานและผู้สูงอายุ อีกทั้งงานวิจัยของ วลีรัตน์ แสงไชย และสุพัฒน์ สมสุข (2565) ที่ชี้ให้เห็นถึงการพัฒนานักกิจกรรมในชุมชนเพื่อลดความเครียดและสร้างความสมดุลในชีวิต รวมถึงงานวิจัยของ วาสนา อุทัยย์ (2563) ที่เน้นการลดความกังวลด้านเศรษฐกิจผ่านโครงการช่วยเหลือ เช่น การลดค่าใช้จ่ายและการฝึกทักษะอาชีพ

ประเด็น แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย **คุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคม** พบว่า ควรมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมชุมชนที่ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับวิถีชีวิตปัจจุบัน เช่น กิจกรรมกลางแจ้ง กลุ่มเล็ก หรือกิจกรรมที่ใช้เทคโนโลยีในการมีส่วนร่วม พร้อมทั้งพัฒนาพื้นที่สาธารณะ เช่น ลานกิจกรรมหรือมุมพักผ่อน เพื่อสร้างโอกาสในการพบปะและสื่อสารในชุมชน นอกจากนี้ ควรส่งเสริมกิจกรรมที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างวัย เช่น การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้สูงอายุและวัยรุ่น หรือจัดวันครอบครัวชุมชน รวมถึงการสนับสนุนโครงการช่วยเหลือระดับชุมชน เช่น ตู้ปันสุข ระบบอาสาสมัคร หรือกลุ่มช่วยเหลือด้านอาหาร พร้อมทั้งส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีผ่านรูปแบบทันสมัย เช่น การแสดงสดหรือถ่ายทอดสดออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวพร ศรชัย และคณะ (2566) ที่เน้นการออกแบบกิจกรรมในชุมชนให้ตอบโจทย์ทุกกลุ่มวัย และงานวิจัยของ วลีรัตน์ แสงไชย และสุพัฒน์ สมสุข (2565) ที่เน้นการใช้พื้นที่สาธารณะและกิจกรรมส่งเสริมความสามัคคีในครอบครัว รวมถึงงานวิจัยของ บุญเพ็ง สิทธิวิชา (2566) ที่ชี้ให้เห็นความสำคัญของการลดความเหลื่อมล้ำและเพิ่มโอกาสการมีส่วนร่วมในชุมชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่แข็งแกร่ง ตลอดจนงานวิจัยของ รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร และคณะ (2563) ที่เน้นการสร้างกิจกรรมที่ใช้เทคโนโลยีเพื่อกระชับความสัมพันธ์ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระอธิการภูวนาท จารุโม (2567) ที่พบว่าการส่งเสริมหลักพรหมวิหารธรรม เช่น เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา สามารถสร้างความรัก ความปรารถนาดี และความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็น แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย **คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมที่พึงประสงค์** พบว่า ควรมุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบน้ำประปา ไฟฟ้า ระบบบำบัดน้ำเสีย และการจัดการขยะอย่างเป็นระบบ เช่น การตั้งจุดรับขยะแยกประเภทและส่งเสริมการรีไซเคิล รวมถึงการเปลี่ยนขยะเป็นพลังงาน นอกจากนี้ ควรลด

มลพิษทางอากาศและเสียงผ่านการส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด การควบคุมการเผาไหม้ และการเพิ่มพื้นที่สีเขียวด้วยการปลูกต้นไม้ในพื้นที่ว่าง การพัฒนาพื้นที่สาธารณะ เช่น สวนหย่อม ลานกิจกรรม และพื้นที่พักผ่อน พร้อมติดตั้งแสงสว่างพลังงานสะอาดในจุดเปลี่ยว และปรับปรุงระบบจราจรให้เป็นระเบียบ เป็นอีกแนวทางสำคัญ ควรจัดกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลสิ่งแวดล้อม เช่น การแลกของรางวัล การจัดโครงการปลูกต้นไม้ และค่ายเยาวชน เพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ การใช้พลังงานอย่างประหยัด แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวพร ศรชัย และคณะ (2566) ที่ชี้ให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาพื้นที่สาธารณะและระบบสิ่งแวดล้อมในชุมชน และงานวิจัยของ วลีรัตน์ แสงไชย และสุพัฒน์ สมสุข (2565) ที่เน้นการจัดระเบียบพื้นที่ชุมชนและเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี นอกจากนี้ งานวิจัยของ บุญเพ็ง สิทธิวิชา (2566) ยังเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ชนบทและการจัดการทรัพยากรเพื่อให้ชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ขณะเดียวกัน งานวิจัยของ วาสนา อุทร์พยัคฆ์ (2563) ได้กล่าวถึงการลดผลกระทบทางเศรษฐกิจผ่านการจัดโครงการที่ช่วยเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชนบทและชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

- 1) การจัดตั้งโครงสร้างการสนับสนุนด้านสุขภาพในระดับชุมชน การสร้างศูนย์สุขภาพชุมชนที่ให้บริการเบื้องต้นได้อย่างครบวงจร และการจัดตั้งกองทุนสุขภาพชุมชนเพื่อช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
- 2) การออกนโยบายและจัดงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่สาธารณะ พร้อมทั้งสนับสนุนโครงการที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างวัย
- 3) ผลักดันนโยบายการจัดการขยะ การกำหนดเขตรีไซเคิลในชุมชนและการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผู้ประกอบการที่สนับสนุนพลังงานสะอาด รวมถึงการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมการใช้พื้นที่ว่างเปล่าให้เกิดประโยชน์

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้งาน

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหาดเลี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ดังนี้

1) คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย ควรเพิ่มการเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพ โดยการจัดหาเครื่องมือแพทย์ที่ทันสมัย เพิ่มจำนวนบุคลากรทางการแพทย์ และจัดบริการตรวจสุขภาพเชิงรุกในพื้นที่ห่างไกล พร้อมทั้งจัดตั้งศูนย์ดูแลผู้สูงอายุที่มีบริการฟื้นฟูสุขภาพและการติดตามผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ควบคู่กับการให้ความรู้ด้านโภชนาการ ส่งเสริมการออกกำลังกาย และการปรับพฤติกรรมสุขภาพ เช่น การลดการบริโภคอาหารที่ไม่เหมาะสมและลดการดื่มสุรา

2) คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ ควรสนับสนุนกิจกรรมที่ช่วยลดความเครียด เช่น การฝึกสมาธิ การเล่นโยคะ หรือกิจกรรมนันทนาการในชุมชน รวมถึงการจัดโครงการ Work-Life Balance ในสถานที่ทำงานเพื่อช่วยลดความกดดันจากภาระงาน และการพัฒนาศูนย์ให้คำปรึกษาทางจิตวิทยาสำหรับผู้ดูแลผู้สูงอายุและครอบครัว นอกจากนี้ ควรส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว เช่น การจัดวันครอบครัวชุมชน หรือกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างวัย

3) คุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ควรเน้นการจัดกิจกรรมชุมชนที่ตอบโจทย์วิถีชีวิตปัจจุบัน เช่น การพบปะในพื้นที่สาธารณะ การจัดกิจกรรมผ่านออนไลน์ และการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างวัยผ่านกิจกรรมสร้างสรรค์ เช่น โครงการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้สูงอายุและวัยรุ่น รวมถึงการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครในชุมชน เช่น ตู้น้ำดื่ม หรือกลุ่มช่วยเหลือด้านอาหาร การสนับสนุนวัฒนธรรมและประเพณีในรูปแบบที่ทันสมัย เช่น การแสดงสดหรือการถ่ายทอดออนไลน์ จะช่วยกระชับความสัมพันธ์ในชุมชนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

4) คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมที่พึงประสงค์ ควรพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบน้ำประปา ไฟฟ้า ระบบบำบัดน้ำเสีย และการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดตั้งจุดแยกขยะและส่งเสริมการรีไซเคิล พร้อมทั้งเพิ่มพื้นที่สีเขียวด้วยการปลูกต้นไม้และพัฒนาพื้นที่สาธารณะ เช่น สวนหย่อม ลานกิจกรรม และพื้นที่พักผ่อนในชุมชน นอกจากนี้ การรณรงค์ลดมลพิษทางอากาศและเสียงผ่านการส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาดและการควบคุมการเผาไหม้ในพื้นที่เกษตร จะช่วยลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่อง ดังนี้

1) การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตในแต่ละด้าน เช่น ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านสุขภาพร่างกาย การส่งเสริมสุขภาพจิต และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในการออกแบบนโยบายที่ตอบสนอง โดยเฉพาะพื้นที่

2) การวิเคราะห์ศักยภาพของทรัพยากรในท้องถิ่น เช่น การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการจัดสรรงบประมาณ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

3) การศึกษาแนวทางการลดความเหลื่อมล้ำในชุมชน โดยเฉพาะในกลุ่มเปราะบาง เช่น ผู้สูงอายุ ผู้มีรายได้น้อย และกลุ่มแรงงานที่ทำงานในอาชีพเสี่ยง เพื่อให้การพัฒนามีความเท่าเทียมและครอบคลุมทุกกลุ่มประชากร

4) การวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาชุมชน เช่น การออกแบบกิจกรรมที่สร้างการมีส่วนร่วม การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและการบริการสาธารณะ เพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนในกระบวนการพัฒนา

เอกสารอ้างอิง

- กมลพร สรสิทธิ์. (2562). การนำนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุภายใต้
โครงการโรงเรียนผู้สูงอายุ “บางสมัครร่วมใจ ไม่รู้โรย”. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชาย โพธิ์สิตา. (2562). ศาสตร์และศิลป์การวิจัยเชิงคุณภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ:
อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์ พับลิชชิ่ง.
- นิภาพร ปลืบุตร. (2566). การพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการที่ท่า
การปกครองจังหวัดสุพรรณบุรี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บัณฑิตา วิบูลสุขถวิล. (2565). การพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรมหาวิทยาลัยศรี
ปทุมภายใต้ยุคความปกติใหม่. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญเพ็ง สิทธิวงษา. (2566). การพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก
ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี. วารสารราชภัฏสุนทรวิจิตรวิชาการ, 1(5), 1-14.

- พระมหาพรพิรุณภัทร บุญก้อน. (2564). การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุใน
โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัด
มหาสารคาม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พระอธิการภูวนาท จารุธมฺโม (ชูทอง). (2567). การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลัก
พรหมวิหารธรรมของประชาชนในเขตตำบลบางชนะ อำเภอเมือง จังหวัดสุ
ราษฎร์ธานี. วารสารวิชาการสังคมมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช, 10(2), 108-125.
- รัฐนันท์ พงศ์วิทธิธรร, สาลินี ชัยวัฒนพร, สุธีมนต์ ทรงศิริโรจน์, ภาควงมิ ภัคภิภาส, และ
กัญญกัญญาณ์ ไชเออร์ส. (2563). แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่ม
คนเจนเนอเรชั่นเบบี้บูมเมอร์ในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารธุรกิจและ
เทคโนโลยีสารสนเทศ, 10(2), 7-21.
- วลีรัตน์ แสงไชย และสุพัฒน์ สมสุข. (2564). อยู่รอด อยู่เป็น อยู่เย็น: การพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู. วารสารวิชาการราชภัฏ
สวนสุนันทา, 7(11), 240-255.
- วาสนา อุทัยย์. (2563). โครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้
มีรายได้น้อยในจังหวัดอุดรดิตถ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศิวพร ศรชัย, วาสนา จาตุรัตน์, และชนัญชิตา ทิพย์ญาณ. (2566). แนวทางการพัฒนา
คุณภาพชีวิตประชาชนของเทศบาลตำบลท้องเนียน อำเภอขนอม จังหวัด
นครศรีธรรมราช. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ศุจิรวรรณ ชูไสว. (2565). การนำนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุภายใต้ศูนย์
พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ: ศึกษากรณีเทศบาลตำบลแพรกษา จังหวัด
สมุทรปราการ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุโขทัย. (2566). แผนพัฒนาจังหวัดสุโขทัย (พ.ศ.
2566-2570). สุโขทัย: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุโขทัย.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย